

РЕШЕНИЕ

№ 6540

гр. София, 11.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 179 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния
състав:

Председател: ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА

при участието на секретаря РР.Д.

като разгледа докладваното от ГЕРГАНА ИВ. КРАТУНКОВА Гражданско
дело № 20231110150569 по описа за 2023 година

Предявени са от К. Ж. Ф. срещу М.В.Р. обективно кумулативно съединени
осъдителни иски с правно основание чл.262 КТ за заплащане на следните суми:

- сумата от 6189,44лева - дължимо възнаграждение за положен извънреден труд през 2020г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба, до окончателното изплащане на вземането;
- сумата от 7180,60лева - дължимо възнаграждение за положен извънреден труд през 2021г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба, до окончателното изплащане на вземането;
- сумата от 7005,52лева - дължимо възнаграждение за положен извънреден труд през 2022г., ведно със законната лихва от датата на исковата молба, до окончателното изплащане на вземането;
- сумата от 3414,24лева - дължимо възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 01.01.2023г. – 30.06.2023г.

Ищцата твърди, че се намира в служебно правоотношение с М.Н.В.Р. по силата на което е назначена в Задгранично представителство – посолство в Б. при 5 дневна работна седмица, 8 часов работен ден. Заявява, че през процесния период е полагала извънреден труд, който не и бил заплатен от работодателя. Претендира разноски.

В срока за отговор по чл.131 ГПК ответникът оспорва исковата молба. Заявява, че в случая е приложим Закона за дипломатическата служба, специален по отношение на КТ, ЗДСл. Посочва се, че в чл. 48, т. 6 от ЗДиплСл е отразено, че служителят в дипломатическата служба, извън задълженията по Закона за държавния служител и Кодекса на труда, е длъжен да бъде на разположение или да дежури през определено време от денонощието, когато това е установено с акт на министъра на външните работи предвид особения характер на службата. Друго изрично установено задължение за служителите в дипломатическата служба е това, посочено в чл. 48, т. 5 от ЗДиплСл, а именно да изпълнява служебните си задължения и извън установеното работно време, когато важни интереси на службата налагат това. Като допълнителен аргумент посочва, че с оглед посочените по-горе нормативно установени специфики на службата и на правоотношенията с работниците и

служителите в нея, в М.В.Р. е установено ненормирано работно време за всички работници и служители. Издадена е Заповед № ЧР-95-00- 101/22.03.2013 г. на министъра на външните работи, която определя допълнителен платен годишен отпуск в размер на 10 работни дни за всички служители на М.В.Р. за изпълнение на задълженията извън работното време. При горните констатации сочи, че претенциите на ищцата са неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

С протоколно определение от 11.03.2024г. е допуснато изменение на предявените искове както следва:

- сумата от 4334,46 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, през 2020 г, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

- сумата от 7474,71 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, през 2021 г, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

- сумата от 8217,68 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, през 2022 г, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

- сумата от 3529,92 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, за периода 01.01.2023 г. - 30.06.2023 г., заедно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

За безспорно по делото е обявено, че страните са се намирали в трудово правоотношение, като за процесни период К. Ж. Ф. е полагала труд по служебно правоотношение Задгранично представителство – посолство в Б., което обстоятелство се потвърждава и от Заповед № К-19/11.01.2018г.

Установява се от приетата по делото Заповед № Т-294/11.01.2018г., че ищцата е била преназначена в Задграничното представителство на РБ. в Б. с работно време 8 часа или 40 часа седмично при 5 дневна работна седмица.

Като писмено доказателство по делото е представена служебна бележка подписана от посланика на Б. в Б. /свидетеля Б./ видно от която в качеството си на дългосрочно командирован служител ищцата е давала дежурства за периода 01.02.2018г. до 30.06.2023г. В служебната бележка са посочени вида и часовете на дадените дежурства, като в нея е отразено, че като неразделна част от служебната бележка са всички утвърдени графици за даване на дежурства за процесния период.

Приети по делото са 42 бр. графици касаещи процесния период, в които са посочени инициали К.Ф., което по твърдения на ищцовата страна се касае за нейното име.

Представени са и справки за осигурителен доход на ищцата за процесния период, както и длъжностна характеристика за заеманата от нея длъжност.

Видно от Заповед ЧР 95-0-101/22.03.2013г. на основание чл.25,ал.4 от ЗА и чл.50, ал.2 и ал.3 от ЗДСл. И чл.139а, ал.3 и ал.7, чл.156,ал.1,т2 КТ е определен допълнителен платен годишен отпуск за изпълнение на задълженията извън работно време в размер на 10 дни за държавните служители и служителите по трудово правоотношение в М.В.Н.Р.

Установява се от приетата по делото ССЕ, че при изследване на приложените по делото заповеди за дежурствата в посолство на Република Б. в Б., утвърждаващи график за дежурства на служителите през периода м.01.2020г.-м.06.2023г., че ищцата К. Ж. Ф. е полагала труд извън работното време. Вещото лице посочва, че от положените общо 1147,5 часа извънреден труд през исковия период 551ч. са в работни дни, в т.ч преди 30.09.2022г.~ 437часа и след 30.09.2022г, - 114часа, като През процесния период е положен извънреден

труд в неработни дни е размер на 505 часа, в пич. нощен труд — 120 часа, а в празнични дни — 92 часа. Вещото лице посочва, че за 2020 г. възнаграждението за положените часове дежурства при условията на чл. 262 КТ е в размер на 4334,46, за 2021 г. — 7474,71 лв., 2022 г. — 8217,68 лв. и 3529,92 лв. за 2023 г.

По делото е разпитан свидетелят Б. Б. — извънреден пълномощен посланик в Б. за процесния период. Свидетелят твърди, че ищцата е била завеждащ финансово-административна служба в посолството на Б. в Б.. Посочва, че е имало установено работно време според вътрешните правила в посолството. Заявява, че ищцата е полагала дежурства в работните дни — от 16:00 часа до 20:00 часа, а в празничните дни — през цялото време, денонощно, като са правени се графици по месеци за дежурствата, като специално за посолството в Б., тези графици са имали тежестта на заповед на посланика. Свидетелят посочва, че тези графици са били подписвани от него, след като предварително служителите в посолството са били запознати с тях, което се е отразявало чрез предварителното им подписване. Свидетелят заявява, че посолството в Б. е посолство, където има т.нар. „закрит район“, закрыта комуникационна връзка с Б., поради което е необходимо да има непрекъснато дежурен. Потвърждава, че той е подписал приетата като писмено доказателство служебна бележка. Свидетелят посочва, че нееднократно е проверявал служителите по време на дежурство.

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът достига до следните правни изводи:

Възникването в полза на ищеца на процесното вземане е обусловено от установяване при условията на пълно и главно доказване: 1). наличието на твърдяното правоотношение с ответника през процесния период; 2). положени през процесния период в конкретна продължителност часове труд извън редовното работно време; 3) размера на следващото се допълнително възнаграждение.

При доказване на горните обстоятелства в тежест на ответника е да опровергае твърденията на ищеца, обуславящи основателността на претенцията му, както и да установи, че възнаграждението е изплатено.

Съгласно разпоредбата на чл. 48, т. 5 от Закона за дипломатическата служба служителят в дипломатическата служба изпълнява служебните си задължения и извън установеното работно време, когато важни интереси на службата налагат това; и т. б. (нова - ДВ, бр. 69 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) бъде на разположение или да дежури през определено време от денонощието, когато това е установено с акт на министъра на външните работи предвид особения характер на службата.

В решение № 75 по гр.д. № 812/2010 г., III г.о., е прието че работникът полага труд при ненормиран работен ден: заемащата от лицето длъжност да е включена в нарочен списък (определен с изрична писмена заповед на работодателя) на длъжностите, за които се установява ненормиран работен ден, и на работника да е осигурено ползването на допълнителен платен годишен отпуск по чл. 156, ал. 1, т. 2 КТ, с който да е компенсирана работата му над редовното работно време.

В настоящия случай установяването на ненормиран работен ден е сторено не с изрична заповед на работодателя, а е уредено на законово ниво — в цитираните по-горе разпоредби, поради което съдът приема първата от необходимите описани предпоставки е осъществена. Не е необходимо изрично да се изброяват отделните длъжности, доколкото законът е посочил, че в обхвата на разпоредбата са включени служителите в дипломатическите служби, какъвто служител безспорно е ищцата.

Ненормираният работен ден вмениява задължение на служителя при необходимост да изпълнява служебните си задължения и след изтичане на работното време в работни дни, без да държи сметка дали, колко често и в какви времеви интервали такъв труд ще бъде реално полаган от служителя, доколкото последният труд с оглед установения ненормиран работен ден винаги ще е труд положен в рамките на работното време за служителя.

Работното време, през което се полага труд при ненормиран работен ден е редовно работно време и трудът не се оформя и не се заплаща като извънреден труд, т. е. единственият способ за компенсиране на служителите за работа извън редовното работно време е с допълнителен платен годишен отпуск за полаган труд в работни дни, установен в разпоредбата на чл. 50, ал. 2 ЗДСл. Предназначението на допълнителния платен годишен отпуск е да осигури допълнителен период от време за възстановяване на работната сила, той се придобива и ползва наред с основния /редовния/ платен годишен отпуск.

В настоящия случай от страна на ответника са ангажирани допълнителни доказателства – представената по делото заповед, с която са предвидени 10 дни допълнителен платен годишен отпуск за изпълнение на задълженията извън работно време. В тази хипотеза предявените искове се явяват частично основателни. В контекста на установеното по делото съдът приема, че по отношение на положения труд извън установеното работно време в работни дни, ищцата е компенсирана с допълнителния платен годишен отпуск. Не така стои въпросът за положения труд в почивни дни и в празнични дни, за който съгласно чл.139а,ал.7 КТ се дължи увеличено възнаграждение за положени извънреден труд. Правилата за работа на ненормиран работен ден важат само за работните дни. Работата през почивните и празничните дни е на общо основание извънреден труд (защото се полага извън установеното за длъжността редовно работно време). Определение № 315 от 29.03.2016 г. по гр. д. № 4943 / 2015 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение

Субсидиарно приложим за неуредените въпроси в настоящия казус е Законът за държавния служител. Съгласно нормата на чл. 50 от ЗДСл, извънреден е трудът, който се полага от държавния служител извън установеното за него работно време, освен в случаите по чл. 50, въз основа на мотивирана писмена заповед на органа по назначаването. Законът разписва, че относно допустимостта, продължителността, отчитането и заплащането на извънредния труд се прилагат съответните разпоредби на Кодекса на труда. Съобразно чл. 19 от Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация, предвижда заплащане на допълнителни възнаграждения за нощен труд, за извънреден труд и за работа през официалните празници. От страна на ищецът се твърди полагане на такъв труд в сочените хипотези. По делото бяха изготвени основно и допълнително заключение от които се установява, че ищцата е полагала дневни и нощни дежурства, както в работни, така и в почивни и празнични дни. За трудът положен нощем, в почивни и празнични дни следва да бъде заплатено възнаграждение на ищцата, а за дневните дежурства положени в рамките на работната седмица не и се дължи възнаграждение, предвид предоставения от работодателя и допълнителен платен годишен отпуск.

От разпита на свидетеля Б. и представените по делото писмени доказателства /графици за полагани дежурства и служебна бележка/ съдът приема, че ищцата е полагала извънреден труд под формата на дежурства в сочените в тези писмени доказателства часове. Показанията на свидетеля, който е ръководител на посолството в Ливан, Б. и съгласно длъжностната характеристика на ищцата нейн пряк ръководител са логични и последователни и обясняват подробно реда по който са се уреждали взаимоотношенията в посолството по повод полагания от служителите труд извън рамките на утвърденото работно време.

Съдът приема, че в рамките на така възникналото правоотношение и конкретно през разглеждания период от 01.01.2020г.-30.06.2023г. ищцата е изпълнявал задълженията си, произтичащи от заеманата длъжност, включително и през нощта, като съгласно експертното заключение общо положените часове труд възлизат на 1147,50 часа., като от тях следва да се извадят часовете дневен труд, положен в работни дни – в общ размер от 399часа. При тази констатация съдът намира, че в полза на ищецът К. Ф. е възникнало правото да получи месечното си възнаграждение за положения труд, като стойността му вещото лице е изчислило на база представени от ответника фишове за работна заплата.

С оглед гореизложеното съдът приема, че за 2020г. на ищцата се дължи сумата от 3388,47лв, за 2021г. – 5370,46лв, за 2022г. – 6122,29лв. и за 2023г. – 2681,67лв.

За сумите над тези размери исковете следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Върху присъдените суми следва да бъде присъдена и законната лихва за забава, считано от датата на подаване на исквата молба – 01.09.2020 г. до окончателното изплащане на вземането.

По отговорността за разноски:

При този изход на спора - основателност на предявените искове, право на разноска и двете страни. Ищецът претендира разноски в размер на 2200лв. – адвокатски хонорар. От страна на ответника е направено възражение за прекомерност, което съдът с оглед цената на исковете, фактическата и правна сложност на делото, броя проведени съдебни заседания и осъществени процесуални действия от страна на пълномощника на ищцата, намира за неоснователно. Съразмерно на уважената част от исковете ответникът дължи на ищцата сумата от 1640,22лв. – разноски по делото.

Ответната страна претендира юрисконсултско възнаграждение, което съдът на основание чл.78,ал.8 ГПК определя на 300лв., съразмерно на отхвърлената част от исковете възлиза на 76,33лв.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК М.В.Р. следва да бъде осъдена да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата от 702,51лв. – държавна такса, сумата от 387,69лв. – депозит за вещо лице и сумата от 37,28лв. – депозит за свидетел или в общ размер от 1127,48лв.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА М.В.Р., с БУЛСТАТ ***, със седалище и адрес на управление: *** да заплати на К. Ж. Ф., с ЕГН ***** следните суми:

- сумата от 3388,47 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, през 2020 г, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исквата молба до окончателното изплащане на сумата, като отхвърля иска до пълния предявен размер от 4334,46лева.

- сумата от 5370,46 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, през 2021 г, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исквата молба до окончателното изплащане на сумата 7474,71лв.

- сумата от 6122,29 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, през 2022 г, ведно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исквата молба до окончателното изплащане на сумата като отхвърля иска до пълния предявен размер от 8217,68лв..

- сумата от 2681,67 лева, представляваща дължимо плащане за положен от ищцата извънреден труд, за периода 01.01.2023 г. - 30.06.2023 г., заедно със законната лихва, считано от датата на предявяване на исквата молба до окончателното изплащане на сумата като отхвърля иска до пълния предявен размер от 3529,92лв.

ОСЪЖДА М.В.Р., с БУЛСТАТ ***, със седалище и адрес на управление: *** да заплати на К. Ж. Ф., с ЕГН ***** на основание чл.78,ал.1 ГПК сумата от 1640,22лв. – разноски по делото.

ОСЪЖДА К. Ж. Ф., с ЕГН ***** да заплати на М.В.Р., с БУЛСТАТ ***, със седалище и адрес на управление: *** да заплати на на основание чл.78,ал.3 ГПК сумата от 76,33лв. – разноски по делото.

ОСЪЖДА М.В.Р., с БУЛСТАТ ***, със седалище и адрес на управление: *** да заплати по сметка на Софийски районен съд на основание чл. 78, ал. 6 ГПК сумата от 1127,48 лв., представляваща разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба, пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____